

TRC1 BÖLGESİ

1- NÜFUS

2020 TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre, TRC1 Bölgesi toplam nüfusu 2.876.408 kişidir. Gaziantep'te yıllık nüfus artış hızı binde 15,25 iken Adıyaman'da bu sayı 9,52, Kilis'te ise 2,12 olarak görülmektedir.

İllerin nüfus yoğunluğu incelendiğinde, Adıyaman ve Kilis illerinde km² başına düşen kişi sayısı ülke ortalamasının altında iken Gaziantep'in nüfus yoğunluğu ülke ortalamasının yaklaşık 3 katı olduğu dikkati çekmektedir.

Bölgedeki toplam hanehalkı sayısı 698.094 olup bölge illerinin ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,3 olan Türkiye ortalama hanehalkı büyüklüğünün üstünde kalmaktadır.

Ek olarak, bölge illerinin çocuk bağımlılık oranları ülke oranı olan %33,69'un üstünde, yaşlı bağımlılık oranları ise %14,05 olan ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Nüfus İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Toplam Nüfus	83.614.362	2.876.408	2.101.157	632.459	142.792
Yıllık Nüfus Artış Hızı (binde)	5,51	-	15,25	9,52	2,12
Nüfus Yoğunluğu (km ² Başına Düşen Kişi Sayısı)	108,65	-	308,13	89,93	99,99
Toplam Hanehalkı Sayısı	24.604.086	698.094	507.161	152.118	38.815
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	3,3	-	4,04	4,09	3,52
Çocuk Bağımlılık Oranı (%)	33,69	-	50,67	45,21	45,2
Yaşlı Bağımlılık Oranı (%)	14,05	-	8,97	12,77	13,18

Kaynak: TÜİK, 2020

2- EĞİTİM

TRC1 Bölgesi illerinde okuma yazma bilen oranı Gaziantep'te %95, Adıyaman'da %91,5 ve Kilis'te %96,37'dur. Bölge illerinin okuma yazma bilen oranları %97,24 olan Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Okuma Yazma Bilen Oranı (%)				
Yıl	Türkiye	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
2019	97,24	95	91,5	96,37

Kaynak: TÜİK, 2019

TÜİK 2019 yılı verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde toplam 1.048 ilkokulda 284.486 öğrenci ve 13.467 öğretmen ile eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bölge illerinde ilköğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı; Gaziantep ve Kilis'te Türkiye ortalaması olan 24 öğrencinin üzerinde iken Adıyaman'da bu sayı 22'dir. İlköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısında ise; Gaziantep (23) ve Kilis (20) Türkiye ortalaması olan 17'in üzerinde kalırken Adıyaman (16) ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi İlkokul İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
İlkokul Sayısı	24.790	1.048	536	419	93
İlkokul Öğrenci Sayısı	5.279.945	284.486	216.839	48.952	18.695
İlkokul Öğretmen Sayısı	308.247	13.467	9.530	2.986	951
Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	24	-	35	22	31
Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	17	-	23	16	20

Kaynak: TÜİK, 2019

TÜİK 2019 yılı verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde toplam 676 ortaokulda 342.158 öğrenci ve 16.132 öğretmen ile eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bölge illerinde ortaöğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı; Gaziantep (23), Adıyaman (21) ve Kilis (24)'te Türkiye ortalaması olan 19 öğrencinin üzerinde kalmaktadır. Ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısında ise; Gaziantep (19) ve Kilis (16) Türkiye ortalaması olan 15'in üzerinde kalırken Adıyaman (13) ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Ortaokul İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Ortaokul Sayısı	19.268	676	379	250	47
Ortaokul Öğrenci Sayısı	5.701.564	342.158	214.517	52.676	17.965
Ortaokul Öğretmen Sayısı	371.590	16.132	10.941	4.105	1.086
Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	19	-	23	21	24
Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	15	-	19	13	16

Kaynak: TÜİK, 2019

TRC1 Bölgesi'nde 4 devlet ve 2 vakıf olmak üzere toplamda 6 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerden 2 devlet ve 2 vakıf üniversitesi Gaziantep'te, diğer birer devlet üniversitesi ise Adıyaman ve Kilis'te yer almaktadır. 2021 yılı YÖK verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde bu üniversitelerde toplam 81.222 öğrenci 3.678 akademisyen yer almaktadır.

TRC1 Bölgesi Yükseköğretim İstatistikleri				
Üniversite	Tür	İl	Öğrenci Sayısı	Akademisyen Sayısı

Gaziantep Üniversitesi	Devlet	Gaziantep	44.055	1.817
Adıyaman Üniversitesi	Devlet	Adıyaman	18.793	926
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	Devlet	Kilis	9.362	427
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Devlet	Gaziantep	796	92
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	Vakıf	Gaziantep	7.107	288
SANKO Üniversitesi	Vakıf	Gaziantep	1.109	128
TOPLAM			81.222	3.678

Kaynak: YÖK (Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi), 2021

3- SAĞLIK

TRC1 Bölgesi'nde Gaziantep'te 31, Adıyaman'da 12 ve Kilis'te 2 olmak üzere toplam 45 hastane bulunmaktadır. Bu hastanelerde toplam 7.937 yatak ve 1.781 yoğun bakım yatağı yer almaktadır. 10.000 kişiye düşen yatak sayısı ve yoğun bakım yatak sayısına bakıldığında, Gaziantep her iki göstergede de ülke ortalamasının üstünde kalırken, Adıyaman ve Kilis ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Sağlık İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Hastane Sayısı	1.538	45	31	12	2
Hastane Yatak Sayısı	237.504	7.937	6.265	1.351	321
10.000 Kişi Başına Düşen Yatak Sayısı	28,6	-	30,3	21,6	22,5
Yoğun Bakım Yatak Sayısı	39.955	1.781	1.489	244	48
10.000 Kişi Başına Düşen Yoğun Bakım Yatak Sayısı	4,8	-	7,2	3,9	3,4

Kaynak: Sağlık Bakanlığı - Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2019

TRC1 Bölgesi'nde toplam hekim sayısı (uzman+pratisyen+asistan) 4.178, toplam diş hekimi sayısı 837, eczacı sayısı 1.030, hemşire sayısı 6.148, ebe sayısı 1.913 ve diğer sağlık personeli sayısı ise 5.289'dur.

TRC1 Bölgesi Sağlık Çalışanları İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Toplam Hekim Sayısı (Uzman+Pratisyen+Asistan)	160.810	4.178	2.970	931	277
Toplam Diş Hekimi Sayısı	32.925	837	613	184	40
Eczacı	33.841	1.030	765	209	56
Hemşire	198.103	6.148	4.406	1.368	374
Ebe	55.972	1.913	1.184	573	156
Diğer Sağlık Personeli	182.456	5.289	3.390	1.435	464

Kaynak: Sağlık Bakanlığı - Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2019

4- KÜLTÜR VE TURİZM

TÜİK 2020 yılı kültür istatistikleri bakıldığında, TRC1 Bölgesi'nde toplam 28 kütüphanede 459.517 kitap bulunmaktadır. 2020 yılında bölgede yer alan toplam 50 sinema salonuna 433.766 seyirci, 6 tiyatro salonuna ise 31.983 seyirci gitmiştir.

TRC1 Bölgesi Kültür İstatistikleri (Turizm İşletme Belgesi)					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Halk Kütüphanesi Sayısı	1.213	28	13	12	3
Halk Kütüphanesi Kitap Sayısı	21.125.016	459.517	227.643	177.079	54.795
Halk Kütüphaneleri Kullanıcı Sayısı	12.962.119	466.104	142.610	269.910	53.584
Sinema Salonu Sayısı	2.698	50	38	8	4
Sinema Seyirci Sayısı	17.226.952	433.766	372.401	47.432	13.933
Tiyatro Salonu Sayısı	720	6	4	0	2
Tiyatro Seyircisi Sayısı	4.492.293	31.983	29.933	0	2.050

Kaynak: TÜİK, 2020

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2020 yılsonu istatistiklerine göre, TRC1 Bölgesi'nde yer alan turizm işletme belgeli turizm tesislerine toplam (yabancı + yerli) 500.877 kişi gelerek 777.797 geceleme gerçekleşmiştir. Bölge illerinin ortalama kalış süresine bakıldığında, 3 ilinde Türkiye ortalaması olan 2,38'in altında kaldığı görülmektedir. İllerde faaliyet gösteren turizm tesislerinin doluluk oranları da ülke ortalaması olan %22,83'ün üstünde olduğu dikkati çekmektedir.

TRC1 Bölgesi Turizm İstatistikleri (Turizm İşletme Belgesi)					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Tesise Geliş Sayısı	27.183.410	500.877	430.812	66.121	3.944
Geceleme Sayısı	64.829.184	777.797	666.981	103.742	7.074
Ortalama Kalış Süresi	2,38	-	1,55	1,57	1,79
Doluluk Oranı (%)	22,83	-	24,50	24,48	22,85

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı – Turizm İstatistikleri, 2020

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2020 yılsonu istatistiklerine göre, TRC1 Bölgesi'nde yer alan mahalli idarelerce belgelendirilen turizm tesislerine toplam (yabancı + yerli) 206.826 kişi gelerek 348.249 geceleme gerçekleşmiştir. Bölge illerinin ortalama kalış süresine bakıldığında, Adıyaman ve Kilis illeri Türkiye ortalaması olan 2,07'nin üstünde kaldığı, 1,33 kalış süresi ile Gaziantep'in ise Türkiye ortalamasını altında kaldığı görülmektedir. İllerde faaliyet gösteren turizm tesislerinin doluluk oranları da ülke ortalaması olan %21,68'in üstünde kaldığı dikkati çekmektedir.

TRC1 Bölgesi Turizm İstatistikleri (Mahalli İdarelerce Belgelendirilen)					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis

Tesise Geliş Sayısı	14.696.024	206.826	120.127	66.081	20.618
Geceleme Sayısı	30.493.909	348.249	159.680	139.897	48.672
Ortalama Kalış Süresi	2,07	-	1,33	2,12	2,36
Doluluk Oranı (%)	21,68	-	41,93	30,61	30,31

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı – Turizm İstatistikleri, 2020

5- TARIM VE HAYVANCILIK

TÜİK 2020 yılı verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde toplam işlenen tarım alanı 359.509 hektardır. Bölgede 2020 yılında 1.905.604 ton tahıl ve diğer bitkisel ürünler üretimi, 2.380 ton örtü altı sebze ve meyve üretimi yapılmıştır.

TC1 Bölgesi'ndeki küçükbaş ve büyükbaş hayvan sayılarına bakıldığında, bölgede toplam 1.279.950 küçükbaş hayvan, 351.479 büyükbaş hayvan olduğu görülmektedir.

TRC1 Bölgesi Tarım ve Hayvancılık İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Toplam İşlenen Tarım Alanı (hektar)	19.572.877	359.509	132.392	180.315	46.802
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Üretim Miktarı (ton)	131.924.771	1.905.604	1.064.138	611.244	230.222
Örtü Altı Sebze ve Meyve Üretim Miktarı (ton)	8.519.754	2.380	-	2.320	60
Küçükbaş Hayvan Sayısı	54.112.626	1.279.950	648.092	412.242	219.616
Büyükbaş Hayvan Sayısı	18.157.971	351.479	191.669	146.860	12.950

Kaynak: TÜİK, 2020

6- SANAYİ

OSBÜK (Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu) 2021 Temmuz verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde aşağıdaki tabloda detaylı bilgileri yer alan organize sanayi bölgeleri yer almaktadır. OSB'lerde yer alan parseller genel itibarıyla tahsisli durumda olduğu gözlemlenmektedir.

Bölgede özellikle yakın zamanda faaliyete geçmesi beklenen Kilis Polateli Şahinbey Tekstil İhtisas OBS büyüklüğü ve stratejik önemi ile yapılacak önemli sanayi yatırımlarına ev sahipliği yapması beklenmektedir.

TRC1 Bölgesi OSB İstatistikleri						
OSB Adı	OSB Alanı (ha)	Toplam Sanayi Parseli	Tahsis Edilen Sanayi Parseli	Boş Sanayi Parseli	İnşaat Halindeki Sanayi Parseli	Üretimdeki Sanayi Parseli
Gaziantep OSB*	4.148,92	1.406	1.406	0	56	1.100
Gaziantep İslahiye OSB	85,7	61	53	8	2	3
Gaziantep Nizip OSB	226,28	92	92	0	6	32
Gaziantep Oğuzeli OSB	94	255	136	119	6	50

Gaziantep TDI (Besi)	521	521	459	-	1	62
Adıyaman Merkez OSB	291,01	151	149	2	15	127
Adıyaman Besni	124	47	25	22	2	16
Adıyaman Gölbaşı OSB	110,18	37	27	10	3	11
Adıyaman Kâhta OSB	95,69	73	57	16	9	44
Adıyaman Mermer İhtisas OSB	82,60	50	0	50	0	0
Kilis OSB	555,55	87	86	1	20	36
Kilis Polateli Şahinbey Tekstil İhtisas OSB	1.303,4	908	0	908	0	0

Kaynak: OSBÜK (Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu) - OSB Envanteri, 2021 Temmuz
**Gaziantep merkezde yer alan ve 1,2,3,4 ve 5. etaptan oluşan OSB, Gaziantep OSB olarak gösterilmiştir.*

7- DIŞ TİCARET

2020 yılı TÜİK verilerine göre, TRC1 Bölgesi toplam ihracatı yaklaşık 8 milyar dolar iken bölgenin ihracatının çok önemli bir bölümünü Gaziantep gerçekleştirmektedir. Bölgenin toplam ithalatının ise yaklaşık 5,4 milyar doların üzerinde olduğu gözlemlenmekte olup ihracat ve ithalat arasında yaklaşık 2,6 milyar doların üstünde olduğu dikkati çekmektedir.

TRC1 Bölgesi Dış Ticaret İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
İhracat (bin \$)	169.637.755	8.301.991	8.164.823	68.957	68.211
İthalat (bin \$)	219.516.807	5.394.823	5.276.938	67.091	50.794

Kaynak: TÜİK, 2020

8- ULUSAL HESAPLAR

2019 yılı TÜİK verilerine bakıldığında, Türkiye’de kişi başına düşen Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 9.213 dolardır. TRC1 Bölgesi illerinde ise bu rakam ülke rakamının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Ulusal Hesaplar					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Kişi Başı GSYH (\$)	9.213	-	6.627	3.954	5.125
Kişi Başı GSYH (TL)	52.316	-	37.633	22.454	29.106

Kaynak: TÜİK, 2019